

Nghiên cứu giải pháp phát triển môn Vovinam cho học sinh tại thành phố Đà Nẵng

Nguyễn Thái Bền*, Trần Quốc Dũng**

*TS, **ThS. Trường Đại học TĐTT Đà Nẵng

Received: 10/5/2024; Accepted: 16/5/2024; Published: 27/5/2024

Abstract: Vovinam was developed from traditional Vietnamese martial arts, which have been developed worldwide. It is a very effective sport in physical training, enhancing self-defense skills and other skills life, especially for students. Reality shows that although students' need to practice Vovinam is quite large, the development of the practice movement is not commensurate with the above needs. Through researching the topic, 07 effective solutions have been selected, ensuring scientific quality. If applied, they will well develop the Vovinam practice movement in schools in particular and people in general.

Keywords: Solution, movement, exercise, physical fitness, Vovinam, students, Da Nang city...

1. Đặt vấn đề

Sau khi đánh giá tổng kết kỳ Đại hội Thể thao lần thứ IX diễn ra tại Quảng Ninh tháng 12 năm 2022, Đoàn VĐV Đà Nẵng tham gia các môn võ nói chung và môn Vovinam không đạt kết quả cao. Vovinam là môn thể thao dân tộc, rất được người dân ưa thích, đặc biệt là học sinh, sinh viên. Mặc dù vậy phogn trào tập luyện tại thành phố Đà Nẵng phát triển chưa tương xứng với nhu cầu của người dân. Từ các vấn đề tiếp cận trên, chúng tôi lựa chọn đề tài “Nghiên cứu giải pháp phát triển môn vovinam ở thành phố Đà Nẵng”. Đồng thời tiến hành cụ thể hóa các giải pháp phát triển đã lựa chọn.

Đề tài đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau; Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu; Phương pháp phỏng vấn toạ đàm; Phương pháp SWOT; Phương pháp kiểm chứng; Phương pháp toán học thống kê.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Giới thiệu về Vovinam

Vovinam (Võ Việt Nam), tên gọi chính thức một hệ phái võ thuật lớn tại Việt Nam do Sáng Tổ (danh từ đặc biệt của môn phái để chỉ Tổ sư sáng lập) là Nguyễn Lộc, sáng lập vào năm 1936 (hoạt động âm thầm) đến năm 1938 mới đem ra công khai với hy vọng rằng bằng cách dạy cho dân chúng kỹ năng chiến đấu, người Việt Nam sẽ đánh đổ thực dân Pháp, giải phóng dân tộc mà không cần sự trợ giúp từ bên ngoài. Ông đồng thời đề ra chủ thuyết “cách mạng tâm thân” để thúc đẩy môn sinh luôn canh tân bản thân, và hướng thiện về thể chất lẫn tinh thần.

Vovinam được phát triển dựa trên môn Vật cổ

truyền Việt Nam, kết hợp với những tinh hoa của các môn phái võ thuật ngoại quốc như: Trung Quốc, Hàn Quốc và Nhật Bản. Dựa trên nguyên lý Cương Nhu Phối Triển.

Là môn võ mang tính thực chiến và dùng để tự vệ, hầu hết các bộ phận đều có thể làm vũ khí mạnh mẽ, môn sinh Vovinam được tập luyện những đòn thế tay không, cùi chỏ, chân, gối cho đến các loại vũ khí như kiếm, đao, mã tấu, dao, côn, quạt... Ngoài ra, môn sinh còn được học cách đối phó với vũ khí bằng tay không, các lối phản đòn, khóa gỡ và các đòn vật.

Trong các môn võ của Việt Nam, Vovinam phát triển với quy mô rộng lớn nhất với nhiều môn sinh có mặt ở gần 70 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới với hơn 2 triệu võ sinh, trong đó có Ba Lan, Bỉ, Campuchia, Đan Mạch, Đức, Hoa Kỳ, Maroc, Na Uy, Nga, Pháp, România, Thụy Sĩ, Thụy Điển, Singapore, Uzbekistan, Thái Lan, Ý, Úc, Ấn Độ, Iran, Tây Ban Nha, Algérie, Đài Loan...

2.2. Nhu cầu, phong trào tập luyện và thi đấu môn Vovinam trong học sinh Đà Nẵng

Theo số liệu điều tra, khảo sát thực tế trong hai năm (2022, 2023) kết quả cho thấy số người tham gia tập luyện môn Võ nói chung trên địa bàn thành phố Đà Nẵng là không nhiều, điều này chứng tỏ phong trào tập luyện môn Vovinam trên địa bàn thành phố Đà Nẵng trong hai năm qua lại càng hạn chế.

Học sinh phổ thông là đối tượng chính của thể thao, do vậy việc điều tra, khảo sát đánh giá nhu cầu, mức độ ham thích và chưa ham thích các hoạt động thể thao nói chung và môn Vovinam nói riêng là rất cần thiết. Chính vì vậy, đề tài đã tiến hành điều tra,

khảo sát bằng phiếu hỏi đối với 750 học sinh hai cấp học (Trung học cơ sở và Trung học phổ thông) ở trên địa bàn thành phố Đà Nẵng. Kết quả được thể hiện qua (bảng 2.1)

Bảng 2.1. Hình thức hiểu biết môn Vovinam của học sinh THCS và THPT

TT	Hình thức hiểu biết	Trung học cơ sở (n = 355)		Trung học phổ thông (n=395)	
		Số lượng	Tỷ lệ %	Số lượng	Tỷ lệ %
1	Theo giới thiệu của người thân, bạn bè	43	12.11%	52	13.16%
2	Xem trực tiếp tại, giải Vovinam	73	20.56%	87	22.03%
3	Xem qua truyền hình, Internet	96	27.04%	113	28.61%
4	Các kênh khác	61	17.18%	70	17.72%
5	Không biết	82	23.10%	73	18.48%

Qua đó cho thấy đa số học sinh THCS và học sinh THPT có sự hiểu biết về môn thể thao Vovinam thông qua nhiều kênh, tuy vậy cũng có tỷ lệ khá lớn học sinh chưa biết về môn thể thao bổ ích này, tỷ lệ học sinh chưa biết cao hơn ở THCS (23.10%) so với số học sinh chưa biết ở THPT (18.48%).

Đánh giá về nhu cầu được tập luyện môn Vovinam của học sinh ở thành phố Đà Nẵng. Kết quả được thể hiện qua (bảng 2.2)

Bảng 2.2. Nhu cầu tập luyện môn Vovinam của học sinh THCS, THPT ở thành phố Đà Nẵng

TT	Mức độ	Trung học cơ sở (n = 355)		Trung học phổ thông (n=395)	
		n	Tỷ lệ %	n	Tỷ lệ %
1	Rất thích	195	54.93%	166	42.03%
2	Thích	97	27.32%	153	38.73%
3	Không thích	63	17.75%	76	19.24%

Kết quả cho thấy nhu cầu tập luyện môn võ Vovinam của học sinh cho thấy: Học sinh có nhu cầu tham gia tập luyện môn Vovinam chiếm tỷ lệ cao (82.25% đối với THCS, 80.76% đối với THPT). Tỷ lệ không thích tập luyện môn Vovinam không cao. Mặc dù nhu cầu tập luyện khá lớn, nhưng việc tổ chức phong trào tập luyện môn Vovinam lại chưa đáp ứng được nhu cầu này.

Nghiên cứu về các nguyên nhân ảnh hưởng đến

mức độ ham thích tập luyện môn Vovinam của học sinh THCS và THPT là vì: để nâng cao sức khỏe; phát triển môn thể thao Vovinam; có nhiều bạn cùng trang lứa tập luyện, tham gia thi đấu để khẳng định bản thân; vì nhà trường tổ chức, hướng dẫn tập luyện và vì địa phương có câu lạc bộ Vovinam.

Bên cạnh đó các nguyên nhân dẫn đến học sinh THCS không ham thích tập luyện và thi đấu môn Vovinam là vì: chưa hiểu biết; không có địa điểm tập luyện; không có người hướng dẫn và nhà trường không tổ chức.

Đối với học sinh THPT có 3 nguyên nhân dẫn đến các em không ham thích tập luyện và thi đấu môn Vovinam là: không có địa điểm tập luyện, không có người hướng dẫn và nhà trường không tổ chức hướng dẫn tập luyện, tuy nhiên số lượng học sinh chưa biết dẫn tới không ham thích tập luyện và thi đấu Vovinam còn cao, không có năng khiếu về môn này. Tuy nhiên còn một số nguyên nhân mang tính khách quan cũng có ảnh hưởng nhưng không cao, một số nguyên nhân mang tính chủ quan cũng có ảnh hưởng nhưng ở mức thấp.

2.2. Lựa chọn các giải pháp phát triển môn võ Vovinam ở thành phố Đà Nẵng

Trên cơ sở kết quả phân tích SWOT cho thấy những điểm mạnh, điểm yếu, những thách thức và cơ hội của sự phát triển phong trào môn Vovinam ở thành phố Đà Nẵng, cũng với việc tuân thủ các nguyên tắc lựa chọn giải pháp, đề tài tổng hợp được 8 giải pháp cơ bản nhằm phát triển môn Vovinam ở thành phố Đà Nẵng, bao gồm:

- 1) Tuyên truyền về ý nghĩa, vai trò của môn Vovinam;
- 2) Tạo cơ sở pháp lý cần thiết để phát triển môn Vovinam;
- 3) Phát triển môn Vovinam phù hợp với văn hóa, kinh tế - xã hội của địa phương;
- 4) Tăng cường điều kiện cơ sở vật chất phục vụ môn Vovinam;
- 5) Tạo nguồn cán bộ phát triển môn Vovinam;
- 6) Phát triển hệ thống thi đấu môn Vovinam;
- 7) Liên kết hệ thống thi đấu giải mở rộng môn Vovinam;
- 8) Phát triển môn Vovinam theo hướng xã hội hóa.

Tiếp theo, để đảm bảo cơ sở khoa học cho việc lựa chọn giải pháp, đề tài tiến hành phỏng vấn 41 chuyên gia nhằm trưng cầu ý kiến lựa chọn giải pháp phát triển phong trào môn Vovinam ở thành phố Đà Nẵng.

Bảng 3. Kết quả phỏng vấn các giải pháp phát triển môn Vovinam ở thành phố Đà Nẵng (n = 41)

của môn Vovinam; 2. Tạo cơ sở pháp lý cần thiết để phát triển môn Vovinam; 3. Phát triển môn Vovinam

TT	Các giải pháp	Rất quan trọng		Quan trọng		Không quan trọng		Tổng điểm	Điểm trung bình
		n	Điểm	n	Điểm	n	Điểm		
1	Tuyên truyền về ý nghĩa, vai trò của môn Vovinam	39	195	2	6	-	-	201	4.90
2	Tạo cơ sở pháp lý cần thiết để phát triển môn Vovinam	36	180	5	15	-	-	195	4.75
3	Phát triển môn Vovinam phù hợp với văn hóa, kinh tế - xã hội của địa phương	35	175	6	18	-	-	193	4.70
4	Phát triển môn Vovinam theo hướng xã hội hóa	34	170	6	18	1	1	189	4.60
5	Tạo nguồn cán bộ phát triển môn Vovinam	32	160	9	27	-	-	187	4.56
6	Phát triển hệ thống thi đấu môn Vovinam	30	150	10	30	1	1	181	4.41
7	Tăng cường điều kiện cơ sở vật chất phục vụ môn Vovinam	25	125	14	42	2	2	169	4.12
8	Liên kết hệ thống thi đấu giải mở rộng môn Vovinam	15	75	21	63	5	5	143	3.48

Kết quả cho thấy đã lựa chọn được 7/8 giải pháp phát triển môn Vovinam ở thành phố Đà Nẵng đều được các chuyên gia đánh giá ở mức độ quan trọng, với giá trị trung bình đạt từ 4,12 điểm trở lên. Trong đó giải pháp không được lựa chọn có số điểm trung bình dưới 4 điểm đó là Liên kết hệ thống thi đấu giải mở rộng môn Vovinam.

3. Kết luận

Thực trạng phong trào tập luyện, thi đấu và phát triển môn võ Vovinam trên địa thành phố Đà Nẵng trong những năm qua tuy có được sự quan tâm của các cấp uỷ đảng, chính quyền nhưng còn tồn tại nhiều yếu kém như: nhận thức của một bộ phận nhân dân về môn võ Vovinam còn hạn chế, số người tham gia tập luyện ở các địa phương còn ít; công tác xã hội hoá chưa được quan tâm của các cấp và toàn xã hội; cơ sở vật chất, trang thiết bị dụng cụ tập luyện chưa đáp ứng được yêu cầu phát triển phong trào môn võ Vovinam.

Qua nghiên cứu, đề tài đã lựa chọn được 07 giải pháp phát triển phong trào môn Vovinam ở thành phố Đà Nẵng, bao gồm: 1. Tuyên truyền về ý nghĩa, vai trò

phù hợp với văn hóa, kinh tế - xã hội của địa phương; 4. Tăng cường điều kiện cơ sở vật chất phục vụ môn Vovinam; 5. Tạo nguồn cán bộ phát triển môn Vovinam; 6. Phát triển hệ thống thi đấu môn Vovinam; 7. Phát triển môn Vovinam theo hướng xã hội hóa.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Văn hóa, thể thao và du lịch (2013), *Quy hoạch tổng thể phát triển hệ thống thiết chế văn hóa, thể thao cơ sở giai đoạn 2013-2020, định hướng đến năm 2030*.

2. Đảng cộng sản Việt Nam (2011), *Nghị quyết số 08-NQ/TW ngày 01/12/2011 của Bộ Chính trị về Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, tạo bước phát triển mạnh mẽ về thể dục thể thao đến năm 2020*".

3. Thủ tướng Chính phủ (2013), Quyết số 2160/QĐ-TTg, ngày 11/11/2013 phê duyệt "*Quy hoạch phát triển TDTT năm 2020, định hướng đến năm 2030*".

4. Nguyễn Thanh Tùng và cộng sự (2019), "*Đảm bảo nguồn nhân lực phục vụ phát triển TDTT quần chúng đáp ứng nhu cầu xã hội*", đề tài KH&CN cấp Bộ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

5. UBND thành phố Đà Nẵng (2018), *Quyết định số 2298/QĐ-UBND ngày 07/6/2018 của UBND thành phố Đà Nẵng về việc ban hành Kế hoạch triển khai công tác phát triển thể thao giải trí trên địa bàn thành phố Đà Nẵng từ năm 2018 - 2020*;

6. UBND thành phố Đà Nẵng (2019), Quyết định số 5426/QĐ-UBND ngày 27/11/2019 của UBND thành phố Đà Nẵng về *Đề án thành lập Câu lạc bộ thể thao biển và kế hoạch phát triển thể thao biển thành phố Đà Nẵng*.